

НОВИ ИЗВОЗНИ ПОСАО
МЛЕКАРЕ „КУЧ КОМПАНИ“

У две смене за
Русе

— страна 5.

НОВИНЕ У ЗДРАВСТВЕНОМ
СИСТЕМУ

Обједињене листе
чекања

— страна 9.

НАТАША ЂОРЂЕВИЋ,
ДОКТОР БИОЛОГИЈЕ

Немамо мањак
идеја, већ мањак
подршке

— страна 10.

Прослава Првог маја у хладу и уз роштиљ

Само је Србима све ПОТАМАН

• **SMALLVILLE** •
Kragujevac
034 352 641
www.smallville.rs

ФИЛИГРАН
ЗЛАТО - СРЕБРО
АНАТОЛСКО ДВОРЦИШТЕ - ПЕШИЧКА ЗОНА - КРАГУЈЕВАЦ

ВОДА ЈЕ
ДРАГОЦЕНА

ТРОШИТЕ ЈЕ
РАЦИОНАЛНО

Reciklaža kertridža i tonera

dobar kertridž
mir u kući
Refill M
Karađorđeva 51, www.refillm.com
Tel: (034) 33 77 98, (034) 34 01 03, (064) 287 64 60

GLOBAL
KOLONIJA

Карикатура: Горан Миленковић

ДРУГА СТРАНА

Правда

Пише Драган Рајичић

Уважени Председници државе и владе, цењени Министри, поштовано Тужилаштво, славни Суде, чим сам се уверио да у овој земљи руци правде нико не може да умакне, одлучио сам да вам се сам пријавим. Ја сам вас, да извините, у протеклих неколико година као угледни бизнисмен заврнуо за неких петнаестак милиона евра. Нисам плаћао стварни порез који ми је припадао, а муљао сам са робом, папирима и парама, што се оно каже и левом и десном. Тачан износ преваре коју сам направио ни сам још не знам, али моје књиговође ће ту цифру имати колико данас.

Зато вам предлажем једну нагодбу за коју рачунам да је поштенија од свих које сте до сада имали на столу.

Дакле овако: Ако моје књиговође утврде да сам вас ојдио за петнаест милиона, ја ћу вама, тј. буџету и нашем сиротом народу одмах да ставим на располагање 14 милиона. При том од вас не тражим никакве ленте, дипломе или повеље за своје добротинство. Мени је одувек била жеља да своје народу помогнем највише што могу, а сад кад сте се ви тако одлучно упустили у борбу са организованим криминалом, ову прилику једноставно не смем да пропустим.

Друго, да се договоримо и око кућног притвора. Ако ми оставите тај мој милион кешовине, ја сам спреман и на доживотну казну код куће. Право да вам кажем, већ сам обишао цео свет и од силне журњава по њему нисам још стигао ни да обиђем све своје собе, купатила и гараже које сам подигао у време ваше владавине. Почео сам, заправо, све то да зидам још у време оног ненародног режима, али ме је истински кренуло тек са доласком демократије коју сте нам ви донели.

Добро, неке делове моје палате, пардон, кућице сам већ упознао. На пример, радни кабинет у који су код мене навраћали најважнији угледници и партијске коловође када им је био потребан неки савет или нешто још конкретније, у било којој валути. Ууу, шта смо вискија ту попили и пре и после свих ових избора!

Ако се нагодимо како треба, ваљало би ми само да једном недељно из кућног притвора скокнем до оне моје Швалерке. Знате је и ви одлично, пошто сте и од ње у предизборној кампањи узели уобичајени прилог. Само не знате да су и то биле моје паре, пошто једну фирму имам и на њено име...

У ствари, знате шта, можда би то са увођењем правде којој сте се толико посветили након доласка демократије могло још мало да сачека, а да се ми сад лепо нагодимо у име наше мајке Србије. Овде се спремају неки избори, а ако ви опет на њима не победите, може све да падне у воду и онда сутра мене и мени сличне неће имати ко да апси и процесуира. Зато, 'ајмо овако: да ја вама одмах дам ваш уобичајени део, а кад прођу избори на којима сигурно побеђујете у име правде ћу исплатити све осим она два милиона. Мислим, оставићу себи један који сам вам управо нудио и још један који ћу да одвојим од оних милиона које ћу до тада да направим. Све остало нека иде нашем напаћеном народу јер и он заслужује да од наше, тј. ваше владавине види неку корист. Мислим да је то поштена понуда која се не одбија, а наглашавам да ја не бежим ни од доживотног кућног притвора, али би он могао да има фаталан исход и по мене и по вас. Мене би ту брзо убио неки од риалити програма које сте уместо леба даривали свом народу, а ви бисте на изборима без моје пуне подршке, да извините, усрали мотку!

Зато пожурите да се нагодимо што пре док сам ја овако широке руке и док вас држи та жеља за спровођењем правде. Знате одлично где ме можете наћи, само пазите да вас нико не види кад ме ту будете тражили!

АНКЕТА ШТА СЕ РАДИ ИЗМЕЂУ УСКСРА И ПРВОГ МАЈА?

М. Ивњишковић

Ненад Димитријевић, грађевински техничар:
- Како ко, али за нас грађевинаре нема одмора.

Драгољуб Радојевић, дипл. машински инжењер:
- Од гладовања до радовања, затишје пред буру.

Миљан Тркља, дипл. правник:
- Волонтирам у Основном суду.

Љиљана Петровић, пензионер:
- Чувам пиленце, ћуренце и чупкам баштицу.

Јована Марковић, студент економије:
- Спремам испите и уживам у лепом времену.

Ива Јеремић, ученица:
- Обилазим наше светиње по Шумадији.

Живадин Сретеновић, електрозава-ривач:
- Сезона сетве на селу, а у граду црна економија да не може црња.

Катарина Мајсторовић, студент права:
- Спремам се за концерте и помало учим.

Милена Милановић, пресер:
- Ништа посебно, јер сам без посла.

ЖИТОПРОДУКТ
Крагујевац, Војводе Путњика 70
Телефони: 034 370 303
370 215, 370 072, 370 185, 370 192
zitoprodukt@nadlanu.com

Вашно по произвођачит ценама

Произвођачке цене, гарантовани квалитет белог, лиснатог, печеног, замрзнутог пецива

Све врсте хлеба и пецива у нашим објектима: ТЦ Аеродром, Мала лејца, код улаза у Житопродукт, у кругу Заставе, у Улици Драгослава Срејовића 5

Изградња монтажних ЕКОТЕРМ кућа, викендица, хала, пословних објеката, по највишим светским стандардима.

НАПРАВИ СВОЈУ КУЋУ ПО СИСТЕМУ КЉУЧ У РУКЕ

веш од **120** €/м²

Краљевачког батаљона 149, Крагујевац, Телефон: 034 300 820, факс: 034 300 825
Мобилни: 060 500 10 91, 060 500 10 92, 060 500 10 93, 060 500 10 94, 060 500 10 82
mbnaturacasa@open.telekom.rs, www.prirodnakuca.com

У регионалној политичкој странци „Заједно за Шумадију” веома су, како кажу, задовољни одзивом Крагујевчана, који су у великом броју потписали народну петицију за децентрализацију Србије. За нешто више од двадесетак дана ову акцију, чији су организатори Градски одбор Г17 плус и „Заједно за Шумадију”, као коалициони партнери у Уједињеним регионима Србије, подржало је и својим потписима „оверило” 23.000 Крагујевчана, док је на територији Србије прикупљено више од 225.000 потписа.

Међу Крагујевчанима који су подржали петицију 75 посто су они који политички апсолутно немају било какво опредељење у овом тренутку. Подаци даље говоре да су у укупном броју преко 50 посто потписника лица млађа од 35 година, што је несумњиво показатељ да су управо млади људи јако заинтересовани за све циљеве који се траже овом петицијом. Значајна је и чињеница да око 30 процената потписника народне петиције у Крагујевцу има више и високо образовање. Интересантно је и да велики број потписника петиције живи на селу, што, по речима организатора ове акције, демантује тврдње о аполитичности сеоског становништва у Шумадији.

- Народна петиција се не зауставља, каже за „Крагујевачке” Драган Стевовић, потпредседник Градског одбора Г17 плус у Крагујевцу. - Ову акцију водићемо

ВЕЋ 225.000 ПОТПИСНИКА НАРОДНЕ ПЕТИЦИЈЕ

Потписи као лакмус

ВИШЕ ОД ПОЛОВИНЕ ПОТПИСНИКА ПЕТИЦИЈЕ СУ МЛАДИ ЉУДИ

до краја маја, да видимо који је то број грађана заинтересован за децентрализацију Србије, односно колико је људи спремно да своје услове живота побољшају самом реализацијом циљева које су поставили Уједињени региони Србије.

■ На добробит грађана

Оно што грађане највише мотивише да ставе свој потпис на петицију УРС-а је захтев да највећи део новца који се на име пореза прикупи у неком граду буде искоришћен за добробит тих грађана који су га и зарадили. Због тога Народна скупштина мора да промени Закон о финансирању локалне самоуправе и пратеће прописе. Иако се највећи део пореза у Србији прикупља ван главног града, највећи део новца се слива у републичку касу и користи га централна власт, док мањи део остаје у граду у коме је зарађен. Отуда УРС тражи да 80 одсто од пореза на плате који се прикупи у неком месту припадне локалној самоуправи, што је дупло више него данас.

Много присталица има и предлог да се омогући грађанима да директно бирају и смењују своје председнике општина и градоначелнике, а не да то чине партијске централе. Због тога мора да се промени Закон о локалним изборима. Власт треба приближити народу, а локалну власт највише.

Ову акцију водићемо до краја маја, да видимо који је број грађана заинтересован за децентрализацију Србије, односно колико је људи спремно да своје услове живота побољша реализацијом циљева УРС, каже Драган Стевовић, потпредседник ГО Г17 плус у Крагујевцу

Трећи захтев је да се хитно врати одузета имовина локалним самоуправама и тиме коначно укине накардни Закон о средствима у својини Републике Србије из 1995. године, којим је управљање државном имовином у потпуности централизовано и бирократизовано. Садашњи систем, у коме се из Републичке дирекције за имовину у Београду управља целокупном имовином Србије, неодржив је и штетан за све грађане, без обзира на то у ком крају наше земље живе. Значајан део јавне имовине данас стоји неискоришћен или пропа- да, јер нема домаћина који би и-

мао јак мотив како да је најбоље употреби. Да би се данас изнајмила физкултурна сала за неки локални спортски клуб, да би се ставиле у функцију напуштене сале пропалих фабрика, или да би се проширило месно гробље, потребна је сагласност једне бирократске институције у Београду, уз компликовану процедуру и огроман губитак времена.

Иначе, да би се народна петиција, у којој су набројани ови захтеви Уједињених региона Србије, упутила као предлог Народној скупштини, односно уврстила у дневни ред, законски минимум је 30.000 валидних потписа.

■ Игре око градоначелника

Драган Стевовић каже да акција прикупљања потписа тече на подручју читаве Србије, да у њој

учествују све странке чланице Уједињених региона, а посебно истиче значајан допринос Бошка Ничића, градоначелника Зајечара, на територији коју он покрива, затим Маје Гојковић, која се доста ангажовала око потписа прикупљених на подручју Новог Сада.

Помиње и неке општине које су пријатно изненађење, рецимо Трстеник, у коме је прикупио 8.500 потписа за децентрализацију, а импозантну цифру потписника има и Крушевац.

- Мислим да то, у суштини, треба да буде трајна акција до самог изгласавања закона и да то није ствар која ад хок треба да служи за тренутне политичке сврхе, сматра Небојша Васиљевић, потпредседник „Заједно за Шумадију”. - Дакле, мора да траје као читав пројекат, као концепт, док се не донесе закон и док се тиме све то не стави ад акта. Мислим при том на Закон о јавној својини, предлог о фискалној децентрализацији и, свакако, предлог за непосредан избор градоначелника.

О томе да је демократија владавина народа, а не странака, да градоначелнике и председнике општина треба да бирају директно грађани, а не партијске централе, разговарало се и на Сталној конференцији градова и општина, на којој се појавила радна верзија за измене Закона о локалној самоуправи, где је предвиђено да само Београд непосредно бира градоначелника. Зашто само Београд!

- Верујем да је то сад у некој функцији политиканства, оцењује Небојша Васиљевић. - Савим је природна ствар да се градоначелници бирају непосредно у целој Србији, па нема ни једног јединог разлога да посебну причу имамо за Војводину, посебну за град Београд, а у централној Србији се бавимо математиком.

Искуство је показало да се у неким општинама у Србији градоначелници, малтене, шестомесечно или годишње бирају. Ту, дакле, нема некакве функције развоја, а функција непосредно изабраног градоначелника треба, пре свега, да буде стожер приче и гаранција рада те локалне самоуправе, као и показатељ развоја за те градове и општине. Мора да постоји особа која има капацитет, легитимитет и легалитет, око које треба да се окупе сви са врло јасним циљевима који су везани за развој локалне самоуправе.

Слободан ЦУПARIЋ

ВЛАСТ ТРЕБА ПРИБЛИЖИТИ НАРОДУ - ДРАГАН СТЕВОВИЋ

ГРАДОНАЧЕЛНИК КРАГУЈЕВЦА ПРОТИВ НОВИХ НАМЕТА ЗА ГРАЂАНЕ

Нема повећања пореза на имовину

Држава је омогућила локалним самоуправама да новом глобом према грађанима - повећањем пореске стопе на имовину, надоместе „закинута” трансферна средства. Град је, међутим, одлучио да ову стопу не повећава

Најављена расподела решења за порез на имовину још није почела, а у овом тренутку је неизвесно када ће поштари почети да их достављају на кућне адресе. Разлог томе је што и поред усвојених измена Закона о порезу на имовину, којим је предвиђено повећање од 60 одсто, град покушава да изнађе могућност за умањење појединих ставки које утичу на коначни износ пореза.

Према речима градоначелника Верољуба Стевановића, локална самоуправа ће учинити све да не дође до повећања ове врсте пореског намета.

- Ми у граду нећемо повећавати порез на имовину, свесни ситуације у којој живи већина наших грађана. Сматрамо да није коректно то што ради Влада Републике Србије која, кршећи закон, умањује трансферна средства градовима и

општинама, а потом предлаже нови закон који локалним самоуправама даје прилику да увећавају порез на имовину. Тиме им се, наводно, омогућава да попуне рупу у буџету, глобом према грађанима кроз повећање пореске стопе, објаснио је Стевановић. Он је напоменуо да је у последње три године Република „закинула” граду близу 10 милиона евра трансферних средстава.

Није логично и није добро, нагласио је градоначелник, да се криза са државног нивоа у највећој мери спусти на нижи ниво, а онда се још тражи од градова и даштеде.

Треба подсетити да изменама Закона о порезу на имовину повећање ове године износи 60 одсто у односу на прошлогодншње. При томе, у структури утврђивања овог пореза град једино одређује висину

ДРЖАВА „БАЦИЛА КОСКУ” ЛОКАЛНИМ САМОУПРАВАМА - ВЕРОЉУБ СТЕВАНОВИЋ

пореске стопе, која је са максималних 0,4 одсто, одлуком Скупштине, смањена на 0,3 одсто.

Тај закон, оцењује Стевановић, потребно је променити, како не би дали ни теоретску могућност да се грађанима повећа порез на имовину.

- Економска криза је, очигледно, још увек присутна и разумем њене последице, али оног тренутка када се договоримо да

80 одсто пореза на плате остане градовима и општинама у којима се остварује, многи ће проблеми бити решени, а то је реално оствариво тек након децентрализације Србије, усвајањем закона који ће то омогућити, рекао је Стевановић.

Начелница Пореског одељења Мирјана Јевђић Станарчић потврдила је за „Крагујевачке” новине да се изналазе нове могућности како би се најављених 60 одсто повећања пореза на имовину смањило за најмање 25 одсто. Сходно томе, град је одлучио да се приликом обрачунавања овог пореза не узме у обзир тржишна вредност нових станова, која се, по правилу, преузима од Републичког завода за статистику и која је ове године увећана за десет одсто, већ да основица за обрачун буде тржишна вредност коју одређује Пореска управа за порез на пренос апсолутних права и то по тарифи од прошле године. Тиме ће, каже начелница Пореског одељења, најављено повећање бити умањено за око 25 одсто, али се изналазе и друге могућности како би рачуни остали на нивоу прошлогодншњих.

Г. БОЖИЋ

НОВИНЕ У ЗДРАВСТВЕНОМ СИСТЕМУ

Обједињене листе чекања

Јединствене листе важиће за кардиохируршке и друге операције на које се дуго чека у земљи и иностранству, а постоји и могућност да се недовољно искоришћени скупи дијагностички апарати ставе на располагање пацијентима из целе земље

Пише Јаворка Станојевић

Болесници који чекају кардиохируршке интервенције ускоро ће се наћи на јединственим листама чекања. Ово практично значи да тешки болесници више неће морати да обилазе клиничке центре, тражећи онај у коме ће најбрже стићи на ред него ће, код куће, чекати обавештење када и где могу бити најбрже оперисани. Уколико им понуда не буде одговарала моћи ће да остану на листи док не буде слободног места у установи коју су одабрали. Због недостатка кардиохирурга пацијенти из Србије ће и убудуће моћи да се лече у Турској, а ускоро, према најавама из Републичког завода за здравствено осигурање, и у Женеви. Иста листа чекања важиће и за операције у иностранству. Како тврде у РЗЗО-у операције у Швајцарској неће бити привилегија одабраних већ ће у тамошње клинике моћи да стигну и обични смртници.

Према речима директора РЗЗО-а Александра Вуксановића, који је прошле седмице у крагујевачкој Филијали одржао конференцију за штампу, обједињење листи било је неопходно због тога што су се пацијенти, како би што пре стигли на ред, пријављивали на више места, али и због чињенице да је на листама велики број оних који и не намеравају да се подвргну оперативном захвату. Вуксановић, наиме, тврди да тек сваки десети пацијент

пристаје да буде оперисан у тренутку када стигне на ред. Када у целој земљи буде постојала једна листа чекања коначно ће се знати колико људи чека хируршки захват на срцу, али ће бити познати и подаци у којој мери се листе чекања смањују. Исто обједињавање листи ускоро треба очекивати и у другим областима где се лекарске интервенције предуго чекају.

Директор РЗЗО-а, такође истиче да се, пошто у земљи има доста скупих дијагностичких апарата који нису довољно искоришћени, разматра могућност да се ставе на располагање пацијентима из целе земље.

Равноправност пацијената

Како крагујевачки Клинички центар не спада у институције у којима се изводе кардиохируршке интервенције, вест да ће се наћи на јединственој листи доста значи овдашњим пацијентима, који су се, попут већине, уписивали на листе свих центара у земљи.

Предраг Петаковић, директор крагујевачке Филијале РЗЗО-а, каже да јединствена листа чекања не даје предност домаћим пацијентима, па ће Крагујевчани бити равноправни са болесницима из Београда, Ниша и Новог Сада, који у својим градовима имају кардиохируршке клинике. Исти принцип важиће и када су у питању интервенције у иностранству.

Друга добра вест коју је у Крагујевац донео први човек РЗЗО-а је да ће Завод одрешити касу како

СВИ БИ КОД СПЕЦИЈАЛИСТА У КЛИНИЧКИМ ЦЕНТРАМ

би болесници оболели од карцинома бесплатно могли да добију веома скупе цитостатике. Уз напомену да ће набавка и потрошња ових лекова, који коштају више десетина хиљада евра, бити строго контролисана, Вуксановић истиче да ће РЗЗО плаћати само оне цитостатике који су се у досадашњој клиничкој пракси показали као најефикаснији и најављује да би за месец дана позитивна листа лекова који се не плаћају могла да буде проширена онима који су направили значајан помак у лечењу различитих болести.

Набавка нових лекова условљена је, међутим, уштедама и смањењем дуговања, па је питање хоће ли крагујевачки Клинички центар, који добављачима дугује близу 900 милиона динара, моћи да рачуна на средства намењена скупој терапији тешких болесника.

Добра вест је Петаковићева тврдња да ће лекова бити довољно за све којима буду потребни, без обзира где се лече.

Оно што не охрабрује је да РЗЗО није спреман да призна оправданост задуживања ове здравствене институције, јер и директор Завода и први човек Филијале сматрају да је дуг последица комотног понашања запослених, слабе унутрашње контроле и недовољног ангажовања менаџмента.

Позивајући са на то да свака институција добија онолико новца колико је предвиђено уговором који је потписала са РЗЗО-ом, представници Завода нису спремни да признају да уговори не одликавају реалне потребе нити да су поједини центри у бољој позицији од крагујевачког.

- Апсолутно је нетачно да критеријуми за потписивање уговора нису транспарентни, јер се формирају на основу процене Института за јавно здравље Батут, која важи све. Ова институција процену ради сагледавајући ситуацију у претходном периоду и већина центара успева своје пословање да уклопи у оно што је уговорено. Иако сматрам да проблеми које има крагујевачки Клинички центар нису последица лоше намере, мислим да су се у независној позицији нашли због комотног понашања запослених и лоше унутрашње организације која није омогућила ефикасне методе контроле, сматра Петаковић.

Друга страна „медаље“

Први човек крагујевачке Филијале каже да, ако се погледају бро-

јке, испада да се Крагујевчани лече боље од осталих, јер овдашњи Клинички центар прави највећи трошак за лекове по пацијенту. Поред тога што су, прошле године, само за лекове, за 109.000 хоспитализованих пацијената потрошили 975 милион динара, наши лекари су болеснике у болници просечно држали 8,63 дана, док је 173.000 болесника у Нишу, чији лекови коштају 1,289 милијарди, на хоспитализацији боравило 7,34 дана. Уз ово иде и не баш похвалан податак да је крагујевачки КЦ на првом месту по броју пацијената које упућује на лечење у друге центре.

- Подаци показују да су наши лекари у Београд послали 0,65 одсто пацијената, док је из нишког КЦ на лечење на страни упућено 0,17, а из Клиничког центра Војводине 0,12 одсто болесника. Наше контроле су откриле да се преписују најскупљи лекови и онда када то није неопходно, да се поједини лекови преписују прекомерно, без претходне провере колико је њихова примена делотворна, да су у претходном периоду прављене непотребне залихе... Све то прави трошак који

неко мора да плати, а РЗЗО то не може да финансира због законских ограничења које не дозвољавају плаћања мимо уговора. Да би се нешто наплатило мора се поштовати процедура, па ако КЦ докаже да је рационално потрошио уговорено може да тражи анекс којим ће му бити одобрен додатан средства, каже Петковић.

Директор крагујевачке Филијале РЗЗО-а, ипак, признаје да део трошкова које не може да наплати Клинички центар прави због тога што град нема општу болницу.

- Иако су принуђени да раде највећи део дијагностике, они то не могу да наплате, јер новац добијају само за хоспитализоване болеснике. Ситуацију отежава и то што се лекари Дома здравља премало ангажују и пацијенте масовно шаљу код специјалиста КЦ-а. Честа је појава да се пацијенти непотребно упућују на скупе дијагностичке прегледе или анализе. Распрострањена је појава да човек дође и тражи да му се уради велика листа, ултразвук и све што му падне на памет и да лекар, без размишљања, напише тражене упуте. Кад једном добије упут за КЦ, који му важи шест месеци, човек иде од специјалисте до специјалисте док они из Дома здравља седе беспослени и уредно примају плату.

РЗЗО има механизме да контролише и санкционише оне који се превише комотно понашају, али је реч о огромном броју здравствених радника које треба исконтролисати. Ја сам, управо ових дана, издао налог да се изврше контроле установа и лекара који су написали највише упута и преписали највише скупих лекова. Надам се да ће то допринети смањењу трошкова, али и притиска на Клинички центар. То је део напора који ми из Филијале чинимо како би подржали развој здравства у нашем граду.

Истовремено чинимо све што је у нашој моћи да помогнемо Клиничком центру, како у превазилажењу тренутних потешкоћа тако и остваривању амбициозних развојних циљева. Треба, ипак, узети у обзир да нисмо у позицији да делимо новац према сопственом нахођењу. Обезбеђивање пара, баш као и рационално трошење, посао је директора КЦ и његових сарадника, каже Предраг Петаковић, подвлачећи да је увек спреман да помогне.

АЛЕКСАНДАР ВУКСАНОВИЋ, ДИРЕКТОР РЗЗО-А

Да вам 1. мај донесе срећу,
и доста рада жели вам

JKP Зеленило

КО СУ ПРЕГОВОРИ СА „ФИЈАТОМ” ВИШЕ ОМЕТАНИ СА ДОМАЋЕ НЕГО СА ИТАЛИЈАНСКЕ СТРАНЕ

Пола века за уразумевање

Треба истаћи да изградња фабрике није била у текућем петогодишњем плану развоја Југославије, нити су за то планирана средства. То је значило да „Застава” сама мора да обезбеди кредите за домаћу и увозну опрему и грађевинске радове, затим гаранције банака, као и да то све одобре наше власти. Ипак у преговорима са „Фијатом”, више ометаних са српске него италијанске стране, који су трајали 47 дана, Раковићев тим је обезбедио кредит од 30 милиона долара, што ће омогућити почетак изградње нове фабрике 4. априла 1960. године.

Још фабрика није била ни завршена, а увидело се да тражња знатно превазилази њен пројектовани капацитет, тако да Раковић доноси „илегалну” одлуку да се „у ходу” изграде објекти за 82.000 аутомобила. Ову идеју је спровео у договору са извођачем радова предузећем „Рад”, односно његовим тадашњим директором Милошем Јањићем.

Због наводног неразумевања да се изградња фабрике финансира само из кредита (али и од својих обвезница и партиципације страних и домаћих партнера), „већ тада су нас из Хрватске оптуживали да хрватским парама градимо Крагујевац”, рекао је тада Првослав Раковић. Истовремено, члан Савезног извршног већа Богољуб Станојевић - Тине, иначе представник Србије у овом високом државном телу Југославије, крајем јануара 1962. године напао је „Заставу” да се „нагутала пара пљачкајући Југославију”, мада је углавном пословала без акумулације, са „позитивном нулом” или испод ње.

ГРАДЊА НОВЕ ФАБРИКЕ ПОЧЕЛА ЈЕ 4. АПРИЛА 1960. ГОДИНЕ

Осим наведеног, жесток сукоб избио је фебруара 1962. године, када је „Застава” на седници Извршног већа Србије тражила да изгради сопствену фабрику малих мотора. Михаило Швабић је тада рекао: „Ми ћемо морати свим расположивим средствима бранити београдску фабрику „21. мај” из простог разлога што је наша оцена да се ствара један моћан цин („Застава”) који сада почиње да делује као што и други цинови делују: давањем. Ми то не можемо примити мирно...” Треба напоменути да до праве производне и програмске интеграције између „Заставе” и београдске фабрике мотора „21. мај” никада није дошло, а да су нередовне испоруке мотора биле узрок честе некомплетности аутомобила.

Већ крајем 1962. године „Застава” се определила за сопствени развој аутомобила, па је форми-

рала Институт за путничка и лака моторна возила. Ово је већ био крупан корак са далекосежним последицама. Наравно, добитна комбинација била је ангажовати сопствено знање и освојити производњу свих компоненти. Друга је ствар колико би такав самосталан развој био одржив на дуге стазе, имајући у виду дотадашњи однос државе према „Застави”, потребу да се за сваки нови модел инвестирају милијарде динара и исплативост великих серија од више стотина хиљада произведених аутомобила.

Тадашњи друштвено-економски односи често су били и те каква кочница развоју, као што су: практично немогуће ослобађање од технолошких вишкова, Закон о обавезном запошљавању приправника, друштвена контрола цена возила чиме се „штитио” стандард радних људи, Закон о удруженом

Модел сарадње какав се данас остварује са „Фијатом” још средином шездесетих година прошлог века заговарао је директор „Заставе” Првослав Раковић. Није формирано (већ скоро договорено) мешовито предузеће са „Реноом”, са „Фијатом” је настављена сарадња, али је крајње исходиште било да се само очува, а не трајно реши статус домаће аутоиндустрије. Кочница свему била је домаћа „политичка гадљивост” на улазак страног капитала

„ Инжењер Првослав Раковић: Још 1960.

године из Хрватске су нас оптуживали да хрватским парама градимо Крагујевац

раду и цепање „Заставе” на више од 120 основних организација удруженог рада и радних заједница, разубијање кооперантске мреже од Марибора до Ђевђелије, ценовне уцене и нередовне испоруке од коопераната (возила на „клоцнама” уместо на траци) и дизање на политички ниво ако се траже алтернативни испоручиоци.

■ Пропала привредна реформа

Са друге стране, пошто Југославија није имала чврст концепт развоја домаће ауто индустрије, скоро сви су почели да „производе” аутомобиле: ИМВ Ново Место, ЦИМОС Копар, ТАС Сарајево, ИДА Кинда и „Инвест метали” Приштина.

Велика привредна и друштвена реформа 1965. године истакла је потребу за примену тржишних принципа у пословању, укључује у међународну поделу рада, смањење протекционизма у заштити домаће привреде, ослобађање од баласта прекорбродне радне снаге итд. То је била прва прилика да се легалним путем оствари прелазак у капитализам, али су отпори појединаца из политичких руководства и страха радника од губитка радних места довели до њеног слома и одлагања решавања проблема за нека друга времена.

У то време и „Застава” је била на историјској прекретници. Знано се да без ослањања на неку од светских аутокомпанија није могућ опстанак ни већих предузећа од ње. Осим тога, као императив постојала је потреба да иновира своју понуду новим моделима. У вези тога вођени су истовремени преговори са „Фијатом” и „Реноом” средином шездесетих година прошлог века. Као што је познато, са „Фијатом” је договорена производња новог модела „101” (на бази постојећег возила „128”), које

је ушло у редовну производњу неколико године касније од настанка основног модела. Без обзира на потом оствариване рекорде у производњи возила „101” и „југо”, ипак је крајње исходиште било да се само очува, а не трајно реши проблеми домаће аутоиндустрије, због чега је Раковић жалио.

Због чега се тада није ушло у стварање мешовитог предузећа са „Реноом”, иако нам је нуђена и производња новог модела из његових будућих планова? Да ли је „Застава” требало да чека оволико деценија па да то исто оствари тек сада са „Фијатом”?

Не треба сумњати да је Првослав Раковић знао да је дугорочно једино могуће решење стварање мешовитог предузећа са инопартнером. Он је сам говорио да се много анализирано шта политички значи „улазак капитала из једног у други друштвени систем”. Дobar део политичара старог кова пружао је отпор привредним реформама и није им била потребна „Застава” као могући пример капиталистичких продукционих односа, нити десетине хиљада припадника радничке класе измаклих политичкој контроли.

Да ли се Раковић томе могао супротставити?

Можда, да је макар и узалудно поднео оставку. Ипак, за собом је оставио неизбрисив траг. Из „Заставе” је отишао крајем 1974. године, чиме је предухитрио да

ТИТО И РАКОВИЋ И „ЗАСТАВИ”

постане жртва већ увелико спровођене масовне комунистичке чистке „технократа и либерала”.

Као легенда прича се да му је пре доласка у „Заставу” нуђено да буде савезни министар индустрије, што је он одбио, јер да би то прихватио бар половина министра морали би пре тога пет година да „хране 5.000 људи”.

Може се дуго промишљати где би „Застава”, а са њом и Србија били да се имало храбрости шездесетих година прошлог века? Нажалост, време је прошло, шансе су пропуштене, а како је ипак „боље икад, неко никад”, добро је што је идеја инжењера Првослава Раковића на путу реализације са „Фијат аутомобили Србија” - пола века касније.

(Аутор је дипломирани економиста из Крагујевца)

УМЕСТО ФОРМИРАЊА МЕШОВИТОГ ПРЕДУЗЕЋА ДОГОВОРЕНА ПРОИЗВОДЊА МОДЕЛА „101”

ПОЧЕТАК СА „ФИЈОМ”

ОДЛАГАЊЕМ ДО ЗАСТАРЕЛОСТИ ПРЕДМЕТА

Научи поступак, па суди!

Реченицом из наслова адвокат Милан Димитријевић Шпацер, сведок у процесу у којем је оштећен његов рођак коме је порушена и уништена кућа у

Книћу, револтирано се обратио судији Предрагу Марковићу, који је одложио претрес, рекавши и да ће, ако му он објасни да нису постојали сви услови да се претрес одржи, јавно спалити повељу Адвокатске коморе, чији је члан од 1966. године

Пре тачно две године писали смо о случају „фантомске куће“ на породичном плацу у Книћу, власништву блиског рођака познатог крагујевачког адвоката Милана Димитријевића Шпацера, коју су људи срушили и грађу пренели на своје имање. До тада, марта 2009. године, таква или слична ствар није забележена у нашим судским анализама.

Порушена кућа Боровоја Радивојевића, који, иначе, живи у Требињу, налазила се на плацу од 13 ари, баш поред железничке станице у книћанском засеку Рибеш. Био је то зидани објект од шездесетак квадрата, који је Радовановић, Димитријевићев брат од тетке, наследио од своје покојне мајке Софије. Кућа је била солидна предратна градња и од 1945. године издавала се разним закупцима, предузећима и фирмама попут „Воћара“, „Србије“, а последњи купац био је извесни господин Тубић, који има фирму изолационих материјала.

Шпацер се код Книћана распитао ко је то урадио и грађевински материјал пронашао на имању једног од осумњичених (чак километар далеко од плаца рођака), који је признао да му је грађа била потребна за неке његове грађевинарске радове. Због тога је 13. маја 2009. године поднета кривична пријава, у којој је оштећени Боровоје Радвановић, а окривљени Славољуб Миловановић звани Фаловац, ауто-лимар из Кнића, против којег је подигнута оптужница због кривичног дела тешке крађе - тужилаштво га терети за износ од 117.000 динара.

■ Спорна судијина одлука

По том предмету до данашњег дана није заказан главни претрес, иако се догађај десило још марта 2009. године. Случај ће застарити за неколико месеци, а кривична пријава против окривљеног поднета суду 13. маја 2009. године. За накнаду штете мој рођак ће бити принуђен да окривљеног тужи у грађанској парници и тако врати све на почетак и плати бројне и ни мало јефтине судске таксе, револтиран је Шпацер.

Како он каже, случај је „пао“ код Предрага Марковића, судије крагујевачког Основног суда.

Први претрес заказан је тек 16. фебруара 2011. године. На њега су дошли заступник оштећеног, сведоци Јефта Вучићевић, Наталија Шукловић и ја, али је рочиште одложено јер окривљени није добио позив, па се није ни појавио. Главни претрес одложен је за 20. април, на њега су дошли и окривљени са својим браниоцем, сведоци и заступник оштећеног. Суд није позвао на главни претрес приватног тужиоца, мог рођака који живи у Требињу, али он у овом случају, пошто је ту његов заступник, није ни неопходан. Ипак, судија Марковић није хтео да

УНИШТЕНА КУЋА БОРИВОЈА РАДИВОЈЕВИЋА У КНИЋУ

ОГОРЧЕНИ МИЛАН ДИМИТРИЈЕВИЋ ШПАЦЕР

суди, иако су се стекли сви законски услови за вођење кривичног поступка, већ је ношталатно тражио да се суђење одложи за 30. јуни, прича Димитријевић.

Одговлачењем кривичног поступка, уколико приватни тужилац не поднесе грађанску парницу, марта идуће године наступиће апсолутна застарелост за накнаду штете.

Револтиран оваквим начином вођења поступка обратио сам се судији Марковићу речима: „Научи поступак, па суди!“, на шта ме је он упутио да се, ако имам неке приредбе, слободно жалим председнику Основног суда Ивану Јовичићу. То сам и урадио и уколико ми председник суда (до)каже да су постојали законски услови за одлагање овог претреса јавно ћу да поцепам и спалим повељу Адвокатске коморе, чији сам члан од 1966. године, тврди познати адвокат у пензији.

■ Прети застарелост

Димитријевић скреће пажњу и на друге нелогичности и неправилности у овом случају:

Ми подносимо кривичну пријаву тужилаштву маја 2009. године, због кривичног дела тешке крађе на дрзак и безобразан начин. На основу те пријаве и спроведеног истражног поступка, тужилаштво подноси оптужницу тек 2011. године против окривљеног, али у износу

од само 117.000 динара одштете, док је судски вештак проценио да је учињена штета од 1.650.000 динара. Боровоје Радивојевић подноси приватну кривичну тужбу суду септембра 2010. године због кривичног дела уништења и оштећења туђе ствари за вештаков износ, јер тужилаштво трети окривљеног Миловановића за десет пута мању цифру. Али, како кривични поступак ни по једном ни по другом кривичном делу, ни по јавној ни по приватној тужби, није ни почео, оштећеном прети опасност да дође до застарелости захтева у којем би он тражио накнаду штете због уништене и порушене куће. Због тога је мој рођак сада принуђен да покрене грађански поступак у којем ће тражити накнаду штете због порушене куће, наглашава Шпацер, истичући да је његов брат прво остао без порушене и уништене куће, а сада, због константног одговлачења и одлагања претреса, неће моћи да оствари своја права ни пред судом.

Ако се судећи судија, као представник нашег правосудја, тако понаша према мени као дугогодишњем адвокату, какав ће однос и третман имати остали грађани, људи који нису упућени у право?! Оваквим начином (не)вођења поступка понижени смо не само ја и моја породица, већ и сама струка, закључује испровоцирани Димитријевић, чија ће се канцеларија, када ускоро из штампе изађе монографија „Историја српске адвокатуре“, наћи на насловној страни као једна од 15 најстаријих и најугледнијих адвокатских фирми у Србији.

Милан Димитријевић Шпацер је, иначе, „уредно“, 21. априла, писмено све то образложио вршиоцу дужности председника Основног суда Ивану Јовичићу. Сада остаје да видимо да ли ће се нешто догодити и променити, односно да ли ће наш саговорник сачувати или, у знак протеста, јавно поцепати и спалити повељу Адвокатске коморе!

Зоран МИШИЋ

ВЕЛИКА ИНВЕСТИЦИЈА „ПАРКИНГ СЕРВИСА“

Јавна гаража до краја године

Након мајских празника биће расписан тендер за избор најповољније банке за кредит, а потом и тендер за извођача радова. Очекује се да гаража буде изграђена до краја ове године

Пише Александар Јокићевић

Еви су изгледи да је ових дана, коначно, стављена тачка на трагање за моделом градње прве јавне гараже у Крагујевцу. Било је сијасет најава, планова, говорило се о различитим инвеститорима, па и страним, партнерству јавног и приватног сектора, а прича је завршена тако што ће затворену вишетајну јавну гаражу градити „Паркинг сервис“ - на месту садашњег паркинга у блоку оивиченом улицама Бранка Радичевића, Карађорђевог, Кнеза Милоша и Краља Александра првог Карађорђевића. Након мајских празника прво ће

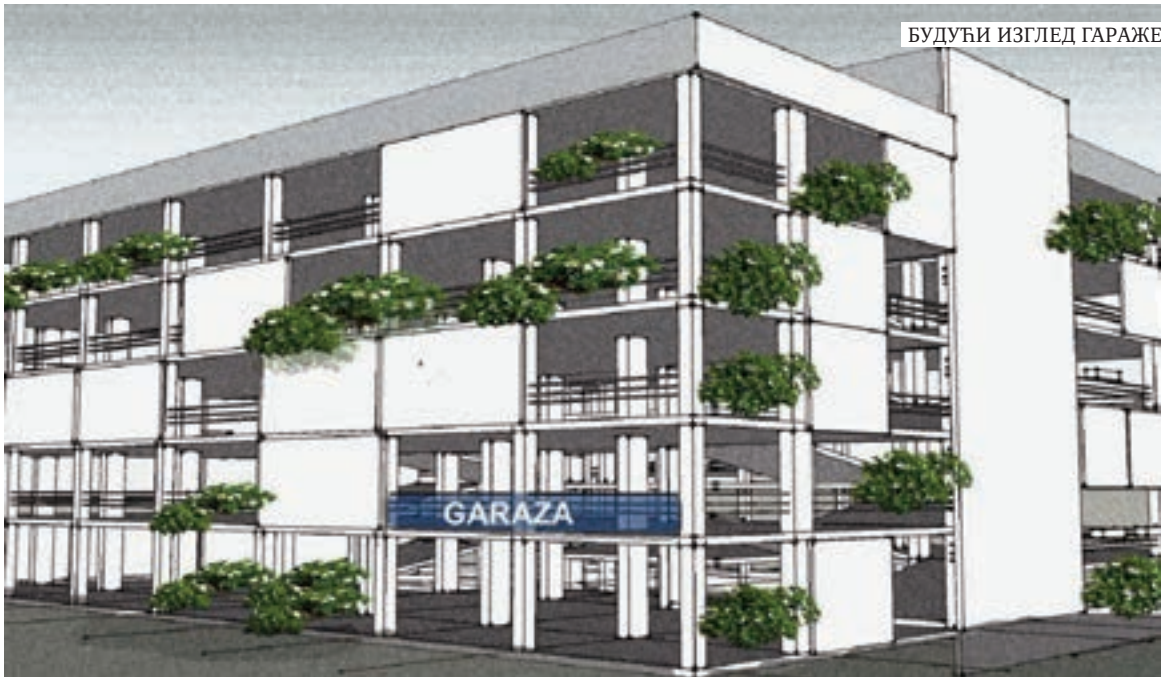
бити расписан тендер за избор најповољније банке, јер без кредитне линије нема ни градње, а потом и тендер за извођача радова, који би објекат требало да заврши до краја ове године.

■ Јефтиније него пре

Како наводи директор „Паркинг сервиса“ Ненад Васиљевић, тек пре неколико дана постигнут је коначни договор са „Електрошумадијом“ око размештања трафо-станице, а вишемесечно пролонгирање тог неопходног посла је и изазвало одустајање иностране фирме која је имала намеру да самостално финансира градњу.

- Одустало се и од партнерства приватног и јавног сектора, град је подржао „Паркинг сервис“ да уз кредитно задужење исуфинсирамо јавну гаражу. То неће бити комерцијални кредит, већ ће се изабрати најповољнија банка која је у уговорном односу са Европском банком за развој, јер је повољнији је начин отплате и каматна стопа, појашњава Васиљевић.

Пројекат вишетајне гараже, чија је израда још прошле године била поверена београдском Јавном предузећу „Паркинг сервис“, није измењен. Гаража површине 6.900 квадрата имаће 12 полуэтажа, једну делимично укупану и 11 надземних (сутерен, пет спратова и поткровље). Приступ гаражи биће из две саобраћајнице из улице Кнеза Милоша, комуникација у објекту одвијаће се преко колских рампи и тракама за аутомобиле, степеништем и лифтом за пешаке.

БУДУЋИ ИЗГЛЕД ГАРАЖЕ

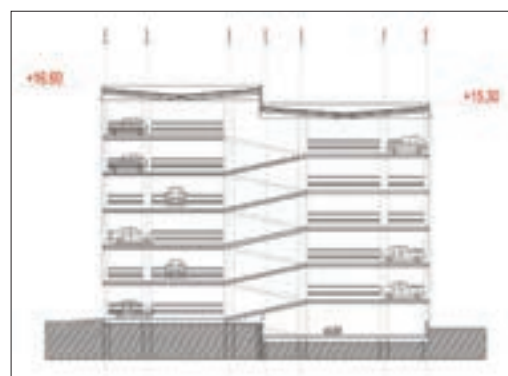
Вредност инвестиције је, према садашњем прорачуну, била око 1,6 милиона евра, а сада би требало да буде мања - око 1,3 милиона евра.

- Дошло је до пада цена бетонских конструктивних елемената, то је разлог разлике у цени, а конструкција гараже биће управо армирано-бетонска, са готовим елементима који се пакују, каже Васиљевић, објашњавајући да ће ограда бити метална, а да ће гаража имати и декоративне панеле и жардињере за озелењавање фасада.

Садашњи капацитет јавног паркинга иза зграде Радио-телевизије Крагујевац, на коме ће градити јавна гаража, има 80 места, али пошто ће ускоро на једном његовом делу, око осам ари (до улице Кнеза Милоша), бити подигнут објекат компаније „Делта Ђенерали“, површине 4.000 квадрата, број места биће смањен на отприлике 50, чиме паркирање у центру града постаје још већи проблем, па ће изградња гараже са око 200 места бити прави погодак.

■ Најбоље решење

Иначе, локација за прву јавну гаражу у граду одабрана је на основу података о коришћењу постојећег паркинга и анализе потреба за паркинг местима у ужом градском језгру, које су градској Управи за инвестиције прослеђене од „Паркинг сервиса“. Блок „Бранко Ради-

ПРЕСЕК КОЈИ ПОКАЗУЈЕ СПРАТНОСТ

њати на зграду „Срца“, а до гараже ће се прилазити кроз пасаж. Постојећа саобраћајница, улаз из Кнеза Милоша, остаје у функцији као излаз из гараже, док је за улаз предвиђен постојећи пасаж од 5,5 метара недалеко од залеђа зграде „Водова“.

Гаража ће се ослањати и на дворишта леве стране Карађорђевог улице, а с обзиром да би овај градски блок у догледној будућности требало да претрпи потпуну реконструкцију, задњи део дворишта предвиђен је за зелене површине и паркирање, што оставља могућност изградње прилаза и из Карађорђевог.

На улазу у сваком тренутку приказиваће се број слободних места на етажама. Приликом уласка добијаће се картица, а по повратку возач ће плаћати услугу на шалтеру или преко аутомата, након чега има 15 минута да ослободи паркинг место. Осам места у приземљу, намењених особама са инвалидитетом, радиће нон-стоп, а од 17 часова поподне до 8 сати ујутру слободна места, која се очекују, са попустом у цени, биће понуђена станарима блока.

НОВИХ 200 МЕСТА У ЦЕНТРУ ГРАДА - НЕНАД ВАСИЉЕВИЋ

ВИДЕО-НАДЗОР НАЈВЕЋЕГ ПАРКИНГА

Камере око Заставиној солитера

„Паркинг сервис“ уложио је 230.000 динара за постављање видео-надзора, са 11 камера, на највећем затвореном паркиралишту у граду, код „Заставиног“ солитера.

То ће повећати безбедност имовине корисника услуга овог предузећа, иако по Одлуци о јавним паркиралиштима ово предузеће није одговорно за безбедност возила и ствари које се налазе у њему. Међутим, каже директор Ненад Васиљевић, намера је да се ниво услуге овог јавно-комуналног предузећа подигне, због суграђана, али и због све већег присуства странаца у граду, који су на виши ниво услуга одавно навикли.

Град и јавно-комунална предузећа чије су услуге обухваћене Системом обједињене наплате (СОН) преко Стамбеног предузећа, због огромних дуговања грађана након Дана града понудиће отплату дуга на 36 рата без камате. Званично, репрограмирање почиње 9. маја, а директор Стамбеног предузећа Славољуб Јелић наглашава да су врата широм отворена, позивајући дужнике да са фотокопијом личне карте, уколико су носиоци станарског права, или са овлашћењем власника дођу и закључе уговоре о отплати дуговања.

Са уплатницом за претходни месец, која стиже на адресе потрошача 5. маја, сви ће добити преглед комплетног дуговања, од оснивања СОН-а јула 2003. године, закључно са децембром прошле године. На тај износ ће се придодати судски трошкови.

Прва четири месеца ове године, период јануар - април, неће бити обухваћена репрограмом. Заправо, рачуни за тај период мораће да се исплате да би дужник могао да користи ову повољност. Стамбено је пре два

ПОСЛЕ ПРАЗНИКА РЕПРОГРАМ ДУГОВА ЗА КОМУНАЛИЈЕ

Одложено, или принудна

РЕД НА ШАЛТЕРУ СОН-А

месеца поднело око 7.500 тужби против дужника. Укупно неизмирено задужење грађана, и то само за период од јануара до

окробра прошле године којим је покривена ова тужба, износило је 110 милиона динара, од чега је највећи дуг према „Енергетици“

Са уплатницом која стиже потрошачима 5. маја сви ће добити преглед комплетног дуговања, од јула 2003. до краја прошле године. Они који прихвате репрограму могу отплатити дуг у 36 рата без камате, а потрошачи који ово одбију могу да очекују принудну наплату

за испоруку топлотне енергије, 67 милиона.

На рачуну СОН-а су и износи за услугу чистоће, где грађани за тај

OD SADA NA 4 LOKACIJE!

NIKOR

BLACK HORSE
Audi
BOSCH

NOVO! MOTO AKUMULATORI

ULJA
FILTRI
LAMPJE I KAPADNA TELA
AUSPUH "KILLER"

Shell
Mobil
Castrol

GUME
PUTNIČKI PROGRAM
TERETNI PROGRAM
POLJOPRIVREDNA
MOTORCIKL I BICIKLI

TRAVEL

BESPLATNA MONTAZA!

1. Janka Veselinovića 72, 034 430 658
2. Atinska bb, Aerodrom, 034 372 371

ПРОМОЦИЈА У „ТРЕЗОРУ“

Чување главе и породице

ПРВО ПРЕДСТАВИО КЊИГУ,
А ОНДА СЕ ПРИХВАТИО ГИТАРЕ

На не тако типичном месту за књижевне промоције, у кафићу „Трезор“, 21. априла, промовисана је друга књига Саше Миленковића Мелице - „Зелене чезе“.

ПУБЛИКА У „ТРЕЗОРУ“

Овај басиста „Агата“ и начелник Комуналне полиције овдашње прошле године објавио је први роман под насловом „Посне године“, чија се радња дешава током деведесетих година и описује време ратова, санкција, бомбардовања и Милошевићеве страховладе.

У другој књизи Мелица се бави ширим временским интервалом, пратећи судбину јунака из „Зеле-

них чеза“ од Другог светског рата, преко послератног периода, Информироа, разних политичких и историјских превирања, па све до седамдесетих година прошлог века.

- Овај роман почиње на Светог Јована 1944. године и прати живот човека који ради све што је у његовој могућности да би очувао своју породицу, прелази с једне стране на другу, а завршава се по-

Представљена друга по реду књига Саше Миленковића Мелице, басисте групе „Агата“ и начелника Комуналне полиције, „Зелене чезе“ - историјско-породична сага

четком седамдесетих година, каже аутор за своју другу књигу, које је истовремено историјски роман, али и породична сага о љубави и мржњи, страховима, уверењима, историјским догађањима, о свему што је један „мали човек“ морао да истрпи да би сачувао главу и породицу.

На промоцији ове књиге говорили су још и песник и издавач Слободан Павићевић, који је топло препоручио

„Зелене чезе“ као искрено и топло дело писано брзим готово „филмским језиком“, и колега из бенда „Агата“ и кум Михајло Микица Игњатовић, по коме ова књига носи важну поруку за све нас који смо одрастали на „паралелним“ политичким и историјским причама. Овај, као и претходни роман, издала је београдска „Алма“, а Мелица већ у рукопису има завршен и трећи роман под радним називом „Шах“.

З. М.

КО ЋЕ „ПОКРИТИ“ ПРОСЛАВУ ДАНА ГРАДА

Цех плаћају спонзори

КРАГУЈЕВЧАНЕ ЋЕ ЗАБАВЉАТИ
ХАРИС, СЕВЕРИНА, ЈЕЛЕНА...

Традиционално обележавање Бурђевдана, Дана града, упркос тешкој финансијској ситуацији, ни ове године неће изостати. Крагујевчани ће и овом приликом забављати познати музички уметници, а како је најављено о сим Северине Вучковић и Хариса Џиновића, певаће Јелена Томашевић, Жељко Јоксимовић и Кики Лесендрић. Долазак звучних имена наше естраде код многих је изазвао сумњу да ће овогодишња градска светковина начисто опустити градску касу, али је градоначелник Верољуб Стевановић ово демантовао, наглашавајући да ће све платити спонзори и пријатељи града.

- Пред нама је Дан града који се обележава традиционално и који

ће и ове године, током три дана, бити бити обележен концертима. С обзиром да ће долазак познатих музичара финансијски омогућити спонзори и пријатељи града, на Градском већу је донета одлука да град плати само продукцију у износу од око четири до пет милиона динара. Наравно да ништа није мало и да су у овом тренутку све паре велике, ипак сматрамо да ову традицију треба наставити, рекао је Стевановић.

На питање ко ће платити долазак познатих музичара, Стевановић је одговорио да су то донатори „пријатељи „Радничког“, као и менаџери неких певача“, међу којима је и Рака Марић, менаџер Северине Вучковић и Хариса Џиновића.

Г. Б.

CityVision
MESTO OGLAŠAVANJA USPEŠNIH!
LED EKRAN U CENTRU GRADA

NOVA ERA
SPOJNAŠNIJEG OGLAŠAVANJA

**Bilbordi
kakve ste
oduvek
želeli!**

TOP LOKACIJA:
STROGI CENTAR KRAGUJEVCA
Najprometnija raskrsnica i
početak pešačke zone

**POZOVITE
302-852
i uz nagradni
kod: "kgnovine"
dobićete
10% popusta
za reklamu**

„АЗБУКА РОТАРИЈА“

Чињенице о служењу и дружењу

Све што сте желели да сазнате о ротаријанцима али нисте имали кога да питате могли сте да надокнадите на Велики четвртак, 21. априла, у мезанину Хотела Крагујевац, на промоцији књиге „Азбука ротарија“ аутора Дејана Дашића.

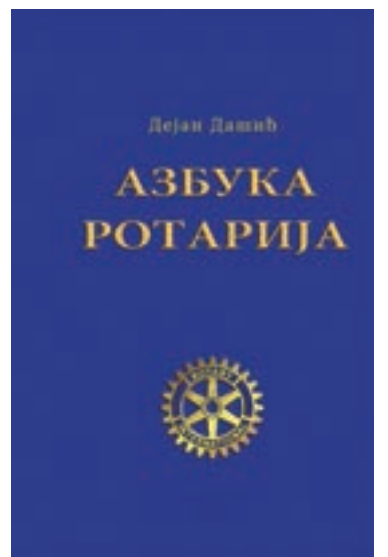
- Књига која је пред вама резултат је дугогодишњег рада и размишљања аутора на организовању и функционисању великог система као што је Ротари Интернешнал и његови подсистеми: дистрикти, ротари клубови и други делови, речено је на промоцији Дашићеве књиге на којој су, сем аутора, говорили рецензент проф. др Бошко Тадић из Пожаревца и Братислав Ураковић из Крагујевца.

многе историјске чињенице о покрету основаном давне 1911. године у Америци, а чије је гесло „служење и дружење“, испричао и записао у овом делу, дајући тиме велики допринос ротаријанству код нас.

Ротари је организација пословних и професионалних људи удружених широм света у циљу пружања хуманитарне помоћи, подстицања високих етичких стандарда у свим професијама и унапређења добре воље и мира у свету.

З. М.

OSIGURANJE OD RIZIKA SUŠE
Snagom krilatog lava.

DELTA GENERALI
Osiguranje

Za sve vrste osiguranja.

Da li želite da suše ne ugrožavaju uspeh vaše poljoprivredne proizvodnje?

Generali Osiguranje jedino u regionu pruža zaštitu od rizika suše!

Premiju osiguranja od rizika suše možete platiti kreditom Banca Intesa, a ODMAH dobijate sledeće pogodnosti:

- 10% popusta na premiju osiguranja
- Poklon osiguranje od nezgode za vas i članove vašeg gazdinstva
- Pravo na subvenciju premije osiguranja

Kao mudar gazda tokom najtoplijih meseci u godini – osigurajte useve od rizika suše!

Delta Generali Osiguranje
Sektor za osiguranje poljoprivrede
Bulevar Mihajla Pupina 4, 21000 Novi Sad
021/422 818

ХЕРОЈИ НЕБА ШУМАДИЈЕ: НАШИ ПИЛОТИ У АПРИЛСКОМ РАТУ 1941. ГОДИНЕ (4)

Преко мене живог Немци неће ући у Крагујевац

Пише Вељко Лековић

Када су се Немци у зору 11. априла почели приближавати Крагујевцу, штаб Седмог противавионског дивизиона налазио се у суседном селу Белошевац. По наређењу команданта дивизије он се повукао у правцу Горњег Милановца. Међутим, командант ваздушне одбране Крагујевца, резервни пуковник Урош Црниловић, није хтео да се повуче. По изјавама многих сведока, он је самоиницијативно одлучио да се на супротној страни града, у Шумарицама, ушанчи и организује ометање напредовања непријатеља. Са својим верним посланим војницима и прикупљеним добровољцима ископао је ров на ивици Шумарица и наместио три топа у правцу Крагујевца. Неки сведоци наводе да је потрешен расулом наше војске рекао: „Преко мене живог неће Немци ући у Крагујевац!“

■ Рањен у груди, а усправно стоји

Капетан Марић је, повлачећи своју батерију, са заводског моста кроз град милановачким друмом стигао на Вашариште и наредио да

Командант ваздушне одбране Крагујевца потпуковник Урош Црниловић одбио је команду о повлачењу из града, самоиницијативно се ушанчио у Шумарицама и топовима гађао по Немцима. Храбро је бранио и погинуо. Страдала је и група pilota која није хтела да се преда непријатељу, покушали су да прелете у Совјетски Савез, али због лошег времена све летелице срушиле су се у селима око Крагујевца

поздрава махнуо руком и показао у правцу Горњег Милановца. Стекао сам утисак да је рањен у груди и да му рана крвари. Често сам питао себе, а то ни данас не могу да објасним, како је могуће да човек буде рањен у груди, а да при том тако чврсто и усправно стоји као какав камени кип?”

Сестра и супруга храбро погинулог родољуба дошле су ускоро да виде гроб и сазнају више о погибији пуковника Црниловића. Према казивању чувара оближњег војничког гробља, изгледа да су топови сломили последњи отпор у граду, око подне доувкли своје топове и осули паљбу на Црниловићеве топове. Они су би-

шуму и наставили са давањем отпора.

Зора Црниловић, сестра погинулог команданта, сећа се:

„Чувар војничког гробља причао ми је да је целе ноћи овде била тако велика пуцњава да се није усудио да промоли главу из чуварске кућице, иако је за време краткотрајног прекида ватре јасно чуо јечање тешког рањеника. Он је закључио да су Немци веровали да је на овоме месту у Шумарицама организован прави отпор, те су стога целе ноћи бесомучно пуцали.

Тек у освит зоре опрезно су пришли умуклим топовима на ивици Шумарица. Били су јако изненађени што су крај топова нашли само једног јединог погинулог и то вишег официра Југословенске краљевске војске. Он је био присутан кад су у знак признања храбром непријатељу испалили плотун.”

Супруга Црниловића сазнала је да је њен муж ноћ пре немачког напада на Крагујевац, кад је чуо да су Немци у близини града, пробдио у Шумарицама организујући копање ровова и распоређујући групе војника ради обезбеђења пролаза војних јединица, које су се често у нареду повлачиле пут Горњег Милановца.

Неко од војника је његове личне ствари, бележницу и дневник у Горњем Милановцу предао његовом заменику мајору Груберу, а овај месној команди. Када се зна да је пуковник Урош Црниловић био прослављени борац још из Првог светског рата, члан Соколског друштва и одликован највишим војним одликовањима (орденом

ХРАБРА ПОГИБИЈА ПУКОВНИКА УРОША ЦРНИЛОВИЋА, КОМАНДАНТА ОДБРАНЕ ГРАДА

„Милоша Обилића“ и „Белог орла са мачевима“), онда не чуди његов узвишени патриотизам и херојско држање.

■ „Ја свој авион нећу палити“

Сазнавши за паљење авиона 101. ескадриле и 141. ескадриле из 31. ваздухопловне групе на аеродрому Сушичко поље, на аеродрому поред Кнића долази до дезорганизованости и страха да би и тај војни полигон услед брзог продирања немачких оклопних јединица, могао пасти Немцима у руке.

У штабу 52. ваздухопловне групе Другог ловачког пука, смештеном у основној школи у селу Драгушица поред Кнића, одиграла се жучна расправа између пронемачки настројеног пуковника Франца Пирца, који је предлагао да се због надирања Немаца, као и лоших метеоролошких услова авиони униште на земљи, и капетана Иво Оштрића, који је био против тога. Расправу је завшио капетан Иво Оштрић речима: „Ја свој авион нећу палити.“ Потом је изашао напоље, залупивши врата. Од правог патриоте и југословенски настројеног капетана другачија одлука није се могла ни очекивати. Капетан Оштрић одлучује да са групом својих pilota из ескадриле прелети за Совјетски Савез.

Са аеродрома полећу командант 164. ескадриле, капетан Прве класе пилот Иво Оштрић, поручник пилот Мато Момчиловић и нижи

ваздухопловно-технички чиновник пилот Вељко Вујичић, док се авион четвртог pilota Уроша Перовића, који је покушао да прелети на други аеродром, усред расквашеног терена заглавио у блату. Међутим, непосредно после полетања, због лоших временских услова долази до рушења сва три авиона. Катетан Иво Оштрић гине код села Рогојевац, поручник Мато Момчиловић гине у близини манастира Враћевшница, а нижи ваздухопловно-технички чиновник Вељко Вујичић, ударивши у огранке планине Рудник, пада у село Црнућа и убрзо умире од задобијених повреда.

Дванаестог априла, када су се мало поправили метеоролошки услови, на Земунски аеродром прелећу командир Другог ловачког пука пуковник Франце Пирц, командир 163. ескадриле капетан Прве класе Милош Бајагић, као и пилот Борис Цијан. По слетању на аеродром чекало их је изненађење, јер су аеродром већ били заузели Немци фолксдојчери. Пуковник Пирц се предаје фолксдојчерима и дезертира у зракопловство Независне Државе Хрватске (НДХ), а Цијана, након успелог бегу кроз прозор тоалета, после неког времена Немци поново хапсе и одводе у немачко заробљеништво.

Капетан Бајагић одбија да се преда и, пошто му је још био укључен мотор на авиону, успева да окрене летелицу и под кишном метека поново узлети. Међутим, на аеродрому код Ваљева приликом принудног слетања долази до превртања и лома авиона у коме храбри капетан пилот Милош Бајагић губи живот.

Остатак Другог ловачког пука после уништења технике на аеродрому код Кнића одступио је сувоземним путем у правцу Сарајева.

Тако су завршили свој задатак у одбрани Крагујевца и Шумадије Други ловачки пук и противавионска одбрана града.

„ХОКЕР ХАРИКЕНИ“, ЛОВЦИ ЈУГОСЛОВЕНСКОГ КРАЉЕВСКОГ ВАЗДУХОПЛОВСТВА, НИСУ ОДОЛЕЛИ ПРЕМОЋНОМ НЕПРИЈАТЕЉУ

се топови брзо размести на zgodним и скривеним местима. Убрзо су топовске цеви биле усмерене ка непријатељској моторизованој колони која се опрезно кретала ка Вашаришту, где се водила борба.

Изненадна ватра наших топова само је за тренутак збунила непријатеља. Врло брзо Немци су открили њихов положај и отворили силовиту, концентричну ватру. Претила је опасност да целу батерију униште. Капетан Марић је наредио повлачење у правцу Горњег Милановца. Пролазећи поред Шумарица он је приметио команданта Црниловића. Журно му је пришао и рапортирао о својој намери да оштећене топове повуче пут Горњег Милановца. О том сусрету са командантом Црниловићем капетан Марић се сећа:

„Команданта Црниловића затекао сам поред једне букве, недалеко од друма. Самог, усправног, са црвеном мрљом поред орден на грудима. На мој рапорт ништа није рекао. Само је у знак

ли постављени на ивици шуме према граду, а недалеко од друма. Дуго су на ватру одговарали ватром. Међутим, Немци су наставили да Шумарице обасипају гранатама и кад је било очито да су топови Црниловића сасвим умукли, а храбри командант погођен у потиљак лежао ницице поред њих. Недалеко од њега је чао је један његов војник, тешко рањен у врат. Остали војници највероватније су се повукли даље у

ПОГИНУЛИ ПИЛОТИ ИВО ОШТРИЋ, МАТО МОМЧИЛОВИЋ И МИЛОШ БАЈАГИЋ И ВАЗДУХОПЛОВНИ ЧИНОВНИК ВЕЉКО ВУЈИЧИЋ

ањари од Рома

овамо долугали из Влашке и Молдавије. Били су без сталног занимања и сам назив Лајеш потиче од речи „Лаиес“, што значи члан хорде.

Већина ових Рома хранила се од онога што украде или су хватали, ловили птице. Иако су били вешти у разним пословима, радили су врло мало. Дане су проводили у спавању, а ноћи користили за крађе и друга неваљала дела. Мајке су по Шумадији плашиле децу да ако не буду добра онда ће их украсти Цигани чергари. И судећи по судским списима из тог доба, то се и дешавало.

У „Београдским новинама“ од 12. јула 1902. године објављено је како су чергари, пролазећи кроз село Матијевац код Ђуприје, украли неком сељаку осмогодишње дете. У „Вечерњим новостима“ од 22. јула 1904. године била је белешка под насловом „Циганин звер“ у којој се описује како је на вашару у Аранђеловцу (датум је по старом календару) један Циганин зграбио четворогодишње дете, које је изашло пред кућу да се игра, и пошто је био на коњу, у трку је покушао да побегне, али га је стигао извесни Авдија ковач и уз припомоћ других ме-

штана успео да отме. Брзо су стигли жандарми и ухапсили отмичара. Пред иследном власти признао је да му је била намера да украдено дете однесе кући, направи га богаљем, а затим по другим земљама да проси за њега.

Иначе, Роми који су се бавили прошњом врло радо су узимали децу ослепелу од богиња, наводно да их чувају и пазе, а искористићавали су их за прошњу. Тихомир Р. Ђорђевић пише да је за време свога ђаковања у Нишу присуствовао када је неки сељак из Шумадије нашао по нишком вашару своје шестогодишње дете које је још као мало остало слепо од богиња, па су га Цигани украли и одвели. Тражили су га на све стране и тек после више од годину дана нашли га, случајно, код Рома који су се бавили просјачењем.

Све то допринело је да велике погроме према Ромима други народи прихвате као неминовност, мада је било и људи који су се и сами излагали опасностима да спасу Роме.

■ Стадања у логорима

Познат је случај из Горњег Милановца, у јесен 1941. године, када су Немци купили таоце да би их одвели у Крагујевац и стрељали у Шумарицама. Доктор Душан Стефановић је око Циган-мале у Горњем Милановцу поставио табле са упозорењем на немачком језику: „Тифус и шарлах“, а свим Ромима је наредио да се увију у неке поњаве и ћебад и док рација не прође не излазе из кућа. Кад су Немци прочитали упозорења, нису ни завирили у Циган-малу. Да није било досетљивог и племенитог доктора Душана Стефановића, било би још више страдалих Рома.

Иначе, доста Рома је стрељано у Шумарицама 21. октобра (тачан број нико није утврђивао), као и на другим стражиштима по Србији, а нарочито у логорима у Јасеновцу и Градини. Та цифра по Рајку Ђурићу достиже скоро 100.000 убијених.

Концентрациони логори које су створили немачки нацисти прича је за себе. Још 1838. године у Немачкој је формирана Државна централа за решавање питања Цигана у Трећем Рајху, а главна дилема у уништавању Рома била је - стерилизација или концентрациони логор? После освајања више европских земаља, Немци су приступили решавању „циганског питања“ упућивањем у Ошвенћин и друге логоре смрти. Првог августа 1944. године сви Роми који су се тада затекли у логору Ошвенћин убачени су у гасне коморе. Било их је из многих земаља Европе.

Сматра се да је у свим логорима угушено укупно око 400.000 Рома. Аустријски публициста Волф Маурер наводи да је једног дана у шумском логору Кулмхоф побијено њих хиљаду, међу њима и жене и деца, а само неколико дана после званичног завршетка рата, стража је побила две хиљаде Рома који су се затекли у логору Берген-Белзен. За ромску историју страдања остају записани и логори у Треблинци и Мајданпеку. Остаће и запис о правом паклу који су доживели Роми на подручју гета у Лођу, где је од глади, болести и тортуре уморено више од десет хиљада душа.

Роми имају и једну дивну песму која говори како немају свој завичај, већ им је родна груда свуда где их људи лепо приме и не отерају, и како Ром почиње да краде

не би ли тако некако украо и своју срећу, а његова жена почиње да врача, не би ли уврачала лепшу судбину. А нико лепше не уме да сањари од Рома, најрадије у топлим летњим ноћима, на месечини. Што је другима стварност о томе Роми сањају - јер сами не могу да дођу до те стварности, до онога што воле и желе и што сваком човеку припада.

ПРИВРЕДНО ДРУШТВО
ЗА ДИСТРИБУЦИЈУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ
ЦЕНТАР доо Крагујевац

Радно време од 7 - 15 сати

Благајна у центру:
7 - 18 сати - радним данима
7 - 13 сати - суботом

ПОСЛОВНИЦЕ:
Кнић 510 - 197
Рача 751 - 262
Баточина 842 - 311
Лапово 853 - 710

ЕД Електрошумадија
Крагујевац

Централа 307 - 200
Дежурна служба 335 - 195
Прикључци 307 - 368
Пријава стања и
рекламације 370 - 300

STUDENTSKI
KULTURNI CENTAR
KRAGUJEVAC

learn

ENGLJSKI JEZIK

POSLOVNI ENGLJSKI JEZIK

ENGLJSKI ZA DECU

ITALIJANSKI JEZIK

NEMAČKI JEZIK

ŠPANSKI JEZIK

Stručni engleski jezik po Kembriđ programu

Priprema za polaganje ispita

ESOL EXAMINATIONS/ u Britanskom savetu

KURSEVI RAČUNARA

TEL. 034 300 985
034 338 122
WWW.SKCKG.COM

Radnja Domanovića 12

**PAPIR
PRINT**

www.papirprint.com

Veleprodaja papira
Kancelarijski materijal
Design & štampa

034 331 319

Svi papiri na jednom mestu

У балканској крчми, свака певаљка је јача од државе!

Раге ЂЕРГОВИЋ

Карикатура: Горан МИЛЕНКОВИЋ

САТИРА

Нови члан породице

Сви у кући смо били пресрећни када смо добили принову. Жена га је унела умотаног и пажљиво положила на кревет. Био је баш мали, загасито црн и толико леп, да смо се сви одмах заљубили у њега.

Док нисмо скидали поглед с њега, између деда и баба, стричева, стрини, ујака, ујни, тетки и тетака, жене и мене кренула се зачикавања на кога подсећа изгледом.

Одмах је постао љубимац свих укућана. Стално је био у центру пажње. Сви су му прилазили пажљиво и нежно га дотицали.

Жена га није испуштала из крила. Деци није дозвољавала да му се приближе. Смешкала се док га је додиривала, а он је испуштао различите звукове - плач, смех, уздахе, пиштање.

Кљукали смо га разни стварима. Када бисмо били у некој недоумици набављали смо стручну литературу.

Због њега смо остајали будни до касно у ноћ и рано се будили, али нисмо жалили. Малишан је постао толико драг, да нам никада с њим није било досадно. Гледали смо у њега као у некакво божанство. А и он нам је узвраћао тиме што се стално мењао и забављао нас.

Кад су наступили врели дани,

Догађаји су се отргли контроли. Политичари су им се придружили!

Раге ЂЕРГОВИЋ

поред малишана смо укључивали расхладне уређаје. А када је захладило, утопљавали смо га, да му се нешто не би догодило. Посебно смо га чували од вируса.

Стално смо страховали да ће га неко угрозити када нисмо код куће. Ишли смо с њим у шетњу, у паркове, на путовања...

Морате нас разумети, јер смо исувише везани за наш једини и драгоцен лап-топ!

Александар ЧОТРИЋ

■ Ја сам у сукоб интереса упао тако што сам бушио сам по свим министарствима!

■ Влада води веома кредибилну политику. Нема код кога нас није задужила!

■ Свима који су добили азил у нашој земљи желимо топлу добродошлицу и молимо их да приме наше искрено саучешће.

Стијан ЈАНКОВИЋ

Пешаци

Искрено, био сам се прилично разочарао у ову демократију.

Баш сам се осећао некакво преварено и изиграно.

Али на срећу усвојен је нови Закон о саобраћају.

И где чуда!

На пешачком прелазу ми као укупан закочио један мерцедес.

И то онај најновији модел, металик црн, затамњена стакла.

Стоји мерца и чека мене, Панту пензионера да пређе улицу.

А ја клај-клај, ногу пред ногу.

Мечка стоји ли стоји.

Чак ми ни не труби.

Демократија брале.

Е од тада ми је кренуло.

Где год угледам пешачки ја прелазим.

И то без гледања.

По сред зебрe.

Да видите само како стају!

Шкрипе кочице, Панта прелази!

Сви чекају да Панта пређе!

Нема зезања.

Посебан ми је мерак кад стане неки Ауди.

Е онда прелазим улицу по пола сата.

Ауди чека Панту!

То је права уживанција.

И кажем вам, вратила ми се вера у демократију.

Најзад у овој земљи можеш да се осећаш као човек.

Истина, за сада то важи само за пешаке...

Слободан СИМИЋ

Липе цвату

Испред моје зграде, на Аеродрому, налази се огромно дрво липе. Ту је већ деценијама и занимљиво је да годинама није цветала, а онда је напрасно, једног пролећа, набујало олистала и потом су се појавили огромни, миришљави цветови. Од тада, липа је све раскошнија и бујнија. Питање је тренутка када ће њене гране да уђу кроз отворен прозор мога стана.

Наврага, сви у кући смо алергични на липу. Што је она миришљавија и заноснија, ми смо болеснији. Зато сам, још прошлог пролећа, отишла у месну заједницу да се распитам треба ли сама да контактирам Градско зеленило не би ли је поткресали, или ће то они да ураде. Никада ми нису били јасни људи који раде у месним заједницама. Онако, као да су из самоуправног система прошлог века. Када уђете у просторије где раде, просто недостаје Титова слика. Но, љубазна жена ми каже да мора да им доставим званичан захтев. Срочила сам га на брзину и задовољно отишла кући.

Пролеће је било у пуном јеку. Липа се и даље ширила. Нико је није ни пипнуо. Отишла сам у месну канцеларију, да видим у чему је проблем. Жена је и даље била на свом месту и све је одисало познатом канцеларијском запаром. Фини ми је појаснила да се орезивање дрвећа врши у јесен и да ће мој проблем засигурно бити решен.

Претпостављате већ да је прошла и јесен. Наравно, ништа се није десило, осим што сам ја морала да пишем нови захтев, јер онај од пре пар месеци више се није важио. Е, сад је дошло ново пролеће. Позвала сам телефоном да видим да ли ће дрво, напоскон, бити доведено у ред. Мада, пало ми је и на памет да га пустим, да се развија, па онда, када гране уђу у мој стан, да их сечем и чувам за потпалу кад кренем у село. Ако догле преживим алергијску реакцију. Преко телефона ми је женски глас појаснио да морам поново да напишем захтев (!) и да ће то бити предато Надзорном одбору!

Е, то ме је већ заинтриговало. Какав сад одбор? Отприлике, ствари стоје тако да за све за шта је месна заједница задужена постоје некакви одбори у општини који то треба да одобре, па проследи даље. Добро, јесу ови из канцеларија као социјалистички прегалници, али могу, ваљда, за толико да процене да ли ми је дрво ушло у стан и да директно пошаљу захтев Зеленилу, а не да се дописују прво с некаквим Одбором. Или је општински апарат толико разгранат, да су границе запослених у њему заиста постале безмислене и несагледиве?!

Но, шта је, ту је. Мислила сам да је најгоре у целој овој причи што епилога – нема. Ја сам и даље у свом стану, истина слинава, а липа ми се, онако шеретски смеје чим отворим ујутру очи и погледам ка прозору. Али не, најгоре је што сам данас позвала телефоном општинску централу и покушала да им појасним свој проблем и да ми треба некакв Надзорни одбор не би ли видела да ли, можда, поново треба да пишем захтев, или да чекам јесен! Нисам добила никакав одговор, осим да дођем лично у зграду општине и пронађем службу коју тражим јер, ако не кажем конкретко, како би они на централу могли да знају кога тражим!

Када бих, којим случајем, узела тестерче и сасекла те фамозне гране, гарантујем да би се у року од једног дана код мене нацртали и комунална и народна милиција, а казну бих платила по хитном поступку!

Јуче сам у Београд путовала аутобусом. У граду од двеста хиљада становника не ради телефон на аутобуској станици. Додуше, колико ономад био је искључен и овдашњем музеју, па што не би и шалтерушама?! Има некакв привремени број за који не можете да сазнате на 988, само да га прочитате на папирићу на станичном шалтеру. Стално је заузет, или се нико не јавља. И шта ако, примера ради, силни гости похитају на прославу Дана града? Немају кога да питају ни чиме да дођу, ни када да се врате.

Али, не сумњам, ако већ успеју да стигну, да ће наш градоначелник са својом свитом организовати величанствену прославу! Током целе године прослава Ђуђевдана им је главна преокупација и највећи задатак. Све друго је мање битно.

Липе цвату, све је исто као и лани...

ЛЕПА ЈЕЛА

Горан Миленковић

ЖЕЉКО МИТРОВИЋ, власник телевизије „Пинк“:
- Газда који ми се лажно клео у породични грб и група аматера хтели су живог да ме сахране да би се они позиционирали на тржишту.

ИВИЦА ДАЧИЋ, министар полиције:
- Гађао сам покретну metu и погодио је право у главу, и то тако да је мета одмах пала, а рука ми није ни задрхтала.

ДРАГАН МАРКОВИЋ ПАЛМА, градоначелник Јагодине:
- Ја не живим од политике и зато немам длаке на језику.

МАРИЈА ШЕРИФОВИЋ, певачица, хвали се да је мами купила стан:

- Пресудила је тераса која има отприлике осамдесет квадрата. Верница се у њу заљубила на први поглед, одмах је замишљала како ће на њој да прави роштиљ.

ИВАНА СЕЛАКОВ, певачица:
- Глас ми је „пукао“ због недовољног спавања, а

ЛЕПА БРЕНА, певачица, најављује књигу о себи поводом тридесет година рада:
- Биће то једна монографија у коју ће стати свих ових 30 година, једино што не знам да ли ћу је сама писати, или ће то неко други да учини за мене.

МИЛОШ БОЈАНИЋ, певач, стао је у заштиту оптужене Светлане Рајнатовић:

- Ко су ти који су нашли да блате њено име. Цеца је неко ко нас води у свет и представља нашу земљу на најбољи начин где год да оде.

ЈЕЛЕНА КАРЛЕУША, певачица:
- Имам мужа који ужива да ми масира стопала, доноси доручак у кревет и води љубав са мном као да је први пут.

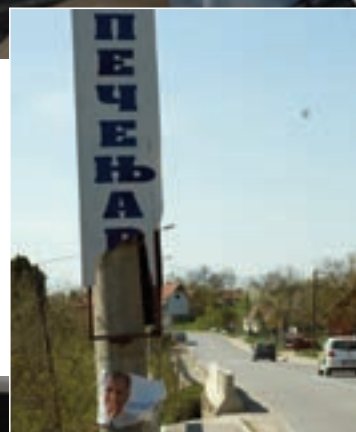

ГОЦА ТРЖАН, певачица:
- Нисам морала да се бавим музиком. Имала сам све петице и преда мном је била светла будућност инжењера пољопривреде.

нисам била насавана због бушилице која од пола осам ујутру сваког дана тандрче изнад моје главе.

Стигло брашно, биће пецива

„Штресе прасе“
- прво рекламе крајпуташнице, па онда „оно право“

ТЕЛЕВИЗИЈА КРАГУЈЕВАЦ

ТВ ПРОГРАМ
од 28. априла до 4. маја

Четвртак 28. април	Петак 29. април	Субота 30. април	Недеља 1. мај	Понедељак 2. мај	Уторак 3. мај	Среда 4. мај
СТАЊЕ СТВАРИ	МОЈА ШУМАДИЈА	ВАН ОКИРА	КУЛТУРА	МОЗАИК	СУГРАЂАНИ	КОМУНАЛНИ СЕРВИС
20.00 Стање ствари	17.00 Моја Шумадија	13.00 Ван окира	22.30 Култура	17.00 Мозаик	20.30 Суграђани	20.00 Комунални сервис
08.45 Најава програма 09.00 Вести 09.05 Викенд календоскоп р. 10.00 Кулоница р. 10.30 Путујуће приче р. 11.00 Винотека 11.30 Лек из природе 12.00 Вести 12.05 Кулоница р. 12.35 Кућица у цвећу р. 13.00 Викенд календоскоп 14.00 Комунални сервис р. 15.00 Цртани филм 15.30 Криминал у Русији 16.00 Вести 16.05 Серија р. = 17.00 Мозаик 18.00 Приче из књижевности 18.30 Мобил Е 18.45 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Стање ствари 21.00 Серија = 21.50 Хит дана 22.00 Хроника 2 22.30 Доктор Ху = 23.30 Криминал у Русији 00.00 Вести 00.05 Хит дана	09.00 Вести 09.05 Викенд календоскоп р. 10.00 Кулоница р. 10.30 Приче из књижевности р. 11.00 Винотека 11.30 Лек из природе р. 12.00 Вести 12.05 Кулоница р. 12.35 АБС шоу р. 13.00 Викенд календоскоп 14.00 Стање ствари р. 15.00 Цртани филм 15.30 Криминал у Русији р. 16.00 Вести 16.05 Серија р. = 17.00 Моја Шумадија 18.00 Fashion files р. 18.30 Мобил Е 18.40 Препознај Европу 18.45 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 19.30 Лек из природе 20.00 Преломна танка 20.30 Корак по корак 21.00 Серија = 21.50 Хит дана 22.00 Хроника 2 22.30 Доктор Ху 23.30 Криминал у Русији 00.00 Вести 00.05 Хит дана	08.45 Најава програма 08.50 Хит дана 09.00 Вести 09.05 Цртани филм 09.35 Разданола огледало р. 10.00 Кулоница р. 11.00 Нокаут р. 11.30 Улови трофеј р. 11.55 Хит дана 12.00 Вести 12.05 Шумадијски праг 13.00 Агро дневник 13.30 Кућица у цвећу р. 14.00 ОКК Београд - Раднички (снимак кош. utakmicе) 16.00 Вести 16.05 Без доброг алибија ■ 18.00 Док.прог. Нокаут 18.30 Улови трофеј 18.50 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Лек из природе 20.30 Илузиониста 21.00 Концерт РТК 21.50 Хит дана 22.00 Хроника 2 22.30 АБС шоу 23.00 Доказ ■ 00.00 Вести 00.05 Хит дана	08.45 Најава програма 08.50 Хит дана 09.00 Вести 09.05 Цртани филм 09.35 Кина - Пут змаја р. 10.00 Кулоница р. 11.00 Разданола огледало 11.55 Хит дана 12.00 Вести 12.05 Шумадијски праг 13.00 Агро дневник 13.30 Кућица у цвећу р. 14.00 ОКК Београд - Раднички (снимак кош. utakmicе) 16.00 Вести 16.05 Без доброг алибија ■ 18.00 Док.прог. Нокаут 18.30 Улови трофеј 18.50 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Дестинација Шумадија 20.30 Кина - пут змаја 21.45 Хит дана 22.00 Хроника 2 22.30 Култура 23.00 Убиство на високом нивоу ■ 00.00 Вести 00.30 Хит дана	09.00 Вести 09.05 Викенд календоскоп р. 10.00 Кулоница р. 10.30 Fashion files р. 11.00 Винотека 11.30 Лек из природе 11.55 Хит дана 12.00 Вести 12.05 Кулоница 12.35 Дестинација Шумадија р. 13.00 Викенд календоскоп 14.00 Документарни програм 15.00 Цртани филм р. 15.30 Криминал у Русији 16.00 Вести 16.05 Серија р. = 17.00 Мозаик 18.00 Interface 18.30 Мобил Е 18.45 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Спорт 21.00 Серија = 22.00 Хроника 2 22.30 Доктор Ху = 23.30 Мали фудбал (снимак: Економцац - Марбо Вести у полувремену	08.45 Најава програма 09.00 Вести 09.05 Викенд календоскоп р. 10.00 Кулоница р. 10.30 Interfase р. 11.00 Винотека 11.30 Лек из природе 11.55 Хит дана 12.00 Вести 12.05 Кулоница 12.35 Агро дневник р. 13.00 Викенд календоскоп 14.00 Спорт р. 15.00 Цртани филм р. 15.30 Криминал у Русији р. 16.00 Вести 16.05 Серија р. = 17.00 Мозаик 18.00 Галенов свет 18.30 Мобил Е 18.45 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Патрола 92 20.30 Суграђани 21.00 Серија = 22.00 Хроника 2 22.30 Доктор Ху = 23.30 Криминал у Русији 00.00 Вести	09.00 Вести 09.05 Викенд календоскоп р. 10.00 Кулоница р. 10.30 Галенов свет р. 11.00 Винотека 11.30 Лек из природе 12.00 Вести 12.05 Кулоница 12.35 Култура р. 13.00 Викенд календоскоп 14.00 Патрола 92 р. 14.30 Суграђани р. 15.00 Цртани филм р. 15.30 Криминал у Русији р. 16.00 Вести 16.05 Серија р. = 17.00 Мозаик 18.00 Путујуће приче 18.30 Мобил Е 18.40 Препознај Европу 18.45 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Комунални сервис 21.00 Серија = 22.00 Хроника 2 22.30 Доктор Ху = 23.30 Криминал у Русији 00.00 Вести 00.05 Хит дана

■ филм = серија

НАМА СЕ НАЈВИШЕ ВЕРУЈЕ

www.rtk.co.rs

Izvod iz programa
regionalne Televizije **Kanal 9****OBJEKTIV 2 U 19.00**

Pored ovog, svakog dana još dva izdanja najaktuelnijih vesti iz grada i regiona u 15.30 i 22.30

ТАЧНО U 09:00

Jutarnji matine, servisne informacije, dešavanja iz grada i regiona. Svakog radnog dana, TAČNO U 09:00!

PULS

Politički talk – show, autor Sonja Radošević, premijera petkom u 20.05, a repriza subotom u 14.00

ŠUMADIJSKA RAZGLEDNICA

Region na dlanu, sva aktuelna dešavanja iz regiona, premijera ponedeljkom 20.05h, repriza 12.30h

ARS ANTIKA

Antikviteti i umetničko stvaralaštvo u novom terminu premijera subotom u 18.00, repriza petkom u 14.30

CASINO CLUB

Muzički talk - show, i dalje premijerno četvrtkom u 20.05, repriza petkom u 12.30

SPAJALICA

Kratka forma, spaja javne ličnosti kroz različite teme, pet puta dnevno, radnim danima u 07.10, 08.10, 11.10, 12.10, 18.15, 20.00 i 23.00 best of subotom u 09.30 i 21.00

FLASH

Kulturni show biz magazine u "novom ruhu" i novim terminima: 07.15, 10.00, 16.00, 18.00, 22.00, 00.00

K9 NEDELJOM

Provedite nedeljno popodne uz bogat zabavni sadržaj – muzika, film, moda, sport, kultura, uz zanimljive goste iz regiona. nedeljom od 16.00 h

SERIJSKI PROGRAM

"Ljubavna Priča" (Nova TV novela na programu TV Kanal9...) premijera radnim danima u 16.15, repriza narednog dana u 10.15

"Odeljenje za ubistvo" (Jedna od najgledanijih Američkih serija) Premijera radnim danima u 21.00, repriza narednog dana u 17.10

"Godine prolaze" (Kulturni sitcom, koji je osvojio ceo svet. Premijera radnim danima u 18.25, repriza u 23.25

IGRANI FILMOVIsubota 20.00
nedelja 17.15
nedelja 23.45

Dok vi nas gledate, mi vas slušamo!

Regionalna Televizija Kanal 9 tel./faks (034) 331-509 marketing (034) 337-667

ŠTEDNJA ZA PRIČU

★★★★★★★★

• DEVIZNA I DINARSKA ŠTEDNJA U PIRAEUS BANCI

Odaberite „Štednju za priču“ Piraeus banke, njene raznovrsne proizvode osmišljene prema Vašim potrebama

- Piraeus 50 štednju sa mogućnošću podizanja do 50% oročenog uloga bez razoročenja
- Piraeus Unapred štednju sa isplatom kamate unapred
- Piraeus 30 štednju sa mogućnošću podizanja do 30% oročenog uloga bez razoročenja
- Piraeus Standard štednju
- Piraeus Dinarsku štednju

Otvorena za Vas.

CALL CENTER 00-24
0800 000 800
011/ 3024 077, 3024 078
www.piraeusbank.rs

Dobar glas daleko se čuje

Вода је драгоцену,

трошите је рационално!

ВК

2004

Крагујевац

ПОШТОВАНИ СУГРАЂАНИ,

У циљу побољшања и унапређења квалитета средине града Крагујевац, ЈПТ Чистоћа и Секотек до.о.о., започели су акцију

Вашу амбалажу у рециклажу!

Акција је саставни део процеса унапређења новог система управљања амбалажним отпадом.

Секонтејнер

ваше новог отпаду

Сваког дана у вама отпад, и вама отпад је вама отпад и вама отпад је вама отпад

Сваки дан!

Секонтејнер

је то једино решење за рециклажу вама отпад и вама отпад

ВЕЛИКИ НОВАЦ!

У СЕКОНТЕЈНЕР ОДЛАЖЕМО СВУ ИСКОРИШЋЕНУ АМБАЛАЖУ ЗА ТЕЧНОСТ. ТО СУ:

КАРТОНСКА ПАПИРНА И ТЕТРА ПАК АМБАЛАЖА

ПЛАСТИЧНА И ПЕТ АМБАЛАЖА

ЛИВЕНКЕ

И СТАКЛЕНА АМБАЛАЖА

Када се јединица амбалажних отпада, сваког дана

Секонтејнера

преузима локално комунално предузеће.

Уместо на депонији, вама отпад отпад ће бити рециклиран на рециклажи.

Систем амбалажних отпада

Ердогелија Мана Вага Пивара

ПРИРОДУ ЧУВАЈМО ЈЕР ДРУГУ НЕМАМО ХВАЛА ВАМ!

